

«Ο ήλιος ανατέλλει σ' όλο τον κόσμο, αλλά σπάνια θα δείτε το φως της Σύμης», μου λέει μια γυναίκα από την Ουγγαρία που έτρωγε στο διπλανό τραπέζι στην ταβέρνα «Ο Μερακλής» στο Γιαλό της Σύμης. «Είμαι εδώ τρεις μέρες και έχω ήδη 1000 φωτογραφίες που στον βαρύ χειμώνα θα ζεσταίνουν την ψυχή μου όταν θα τις βλέπω, γιατί τα ρούχα ζεσταίνουν μόνο το κορμί. Δες το τοπίο πώς λάμπει κάτω από αυτό το μοναδικό φως», μου είπε και το πρόσωπό της έλαμπε κι' αυτό από ικανοποίηση για την αποκάλυψη. Πραγματικά, η Σύμη είναι ιδιαίτερα όμορφη φέτος, ίσως επειδή οι Συμιακοί ανασκουμπώθηκαν και αναπαλαιώσαν ή, τουλάχιστον, έβαψαν τα σπίτια τους με το ουράνιο τόξο στα δύομισυ χρόνια της απουσίας μου.

Γι' αυτό, καθώς το πλοίο «Σύμη» έφτανε στο μουράγιο, 800 και πλέον τουρίστες έτρεξαν στο κατάστρωμα με τις φωτογραφικές μηχανές τους για να καταγράψουν τις ομορφιές που έβλεπαν τα μάτια τους, με τα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής σπίτια σαν πολύχρωμα φανταχτερά στολίδια καρφωμένα αμφιθεατρικά στους λόφους γύρω από τον Γιαλό.

Χιλιάδες τουρίστες από τη Ρόδο κάνουν την ημερήσια διαδρομή στη Σύμη, όχι για να ψυχαγωγηθούν, ή να φάνε και να πιούν, ούτε καν να κάνουν ψώνια, απλά και μόνο για να την φωτογραφίσουν. Ασφαλώς, μια μέρα δεν είναι αρκετή για ν' απολαύσει κάποιος την Σύμη που δεν περιορίζεται στο Γιαλό και το Χωριό, αλλά έχει πολλά αξιοθέατα και αρχαιολογικά ευρήματα, ενώ τα μικρονήσια γύρω περιμένουν παρακλιτικά τον επισκέπτη για βαρκάδα.

Το πρόβλημα είναι πως και η Σύμη κινδυνεύει να γίνει ακόμη ένα «τουριστικό» νησί, αλλά τί άλλη επιλογή έχουν οι κάτοικοί της; Βασικά είναι ένα μικρό άνυδρο ξερονήσι και κυκλοφορούν πολλά ανέκδοτα γι' αυτό, όπως ότι το ελληνικό ναυτικό στέλνει ένα καταδρομικό όταν φυσούν δυνατοί άνεμοι στο Αιγαίο για να την συγκρατήσει και να μην την πάρουν τα κύματα στις καταιγίδες, ή πως οι Συμιακοί βάζουν πράσινα γυαλιά πλίου στις κατοικές τους για να βλέπουν ανύπαρκτα λειβάδια.

Ενα νησί που στις αρχές του 20ού αιώνα είχε περισσότερες από 22.000 ψυχές όταν ανθούσε η σπογγαλεία, τώρα έχει λιγότερους από 3000 ανθρώπους που εξαρτώνται κυρίως από τον τουρισμό.

Αυτοί οι «ημερήσιοι» τουρίστες, γιατί υπάρχουν αυτοί που προτιμούν ν' απολαύσουν τη γαλήνη του νησιού περισσότερες μέρες και οι άλλοι που καταφθάνουν με τα ιδιωτικά σκάφη τους- βοηθούν την τοπική οικονομία με τα λίγα ευρώ που θα ξοδεύσουν για το μεσημεριανό φαγητό τους και τα ενθύμια που θ' αγοράσουν.

Για μένα η Σύμη, όπως έχω ξαναγράψει, δεν είναι τουριστικός προορισμός, αλλά ένα προσκύνημα. Φαντάζομαι τον πατέρα μου παιδάκι να τρέχει στα καλντερίμια και την μάνα μου ν' ανεβοκατεβαίνει τ' ατέλειωτα σκαλοπάτια από το Χωριό στο Γιαλό.

Όμως, αυτό το νησάκι έχει μια λαμπρή ιστορία από την αρχαιότητα

Κόσμος και...μη

Επιμέλεια ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΦΩΣ ΠΟΥ ΖΕΣΤΑΙΝΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ

Σύμη: Μαγνήτης για χιλιάδες εκλεκτικούς τουρίστες

Στη φωτογραφία η Μονή του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Πάνορμο

Το ξενοδοχείο Ελληνοαυστραλού Opera House (Το Σπίτι της Όπερα) στη Σύμη.

και όπως γράφει ο Ομηρος η Σύμη συμμετείχε στην εκστρατεία εναντίον της Τροίας με ηγήτη τον πολέμαρχο βασιλιά της Νιρέα με τρία εξοπλισμένα πλοία, έναντι εννέα πλοίων της μεγαλοδύναμης Ρόδου. Η ονομασία της στην μυθολογία ήταν Αίγλη, Μεταποντίς και Καρική.

Ο χώρος δεν μου επιτρέπει ιστορικές αφηγήσεις, αλλά δεν μπορείς να μιλήσεις για Σύμη και να μην αναφερθείς στην Ιερά Μονή του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Πάνορμο, όπου βρισκόταν ο ναός του Πανορμίου Ποσειδώνα και την επισκεπτόνται δεκάδες χιλιάδες πιστών και άλλων. Κατά την παράδοση, η ανέγερση ναού στο σημείο εκείνο, έγινε όταν σκάβοντας «η Μαριώ του Πρωτενιού» μία ευλαβής Συμιακά, βρήκε μία μικρή εικόνα του Ταξιάρχου Μιχαήλ, της οποίας κατοικία υπήρξε ο πρώτος ναός.

Ο σημερινός, είναι κτίσμα του 18ου αιώνας, συγκεκριμένα του 1783, όπως μαρτυρά η εντοιχισμένη εξωτερικά μαρμάρινη επιγραφή. Η Μονή είναι το σταυροδρόμι της τέχνης, της πίστης και του πολιτισμού, με το περίτεχνο τέμπλο στο ναό, τις βυζαντινές φωτογραφίες, τη σπουδαία βιβλιοθήκη και το μουσείο εκθεμάτων στο μοναστηριακό χώρο. Υπάρχει και ξενώνας με πολλά δωμάτια που διαχειρίζεται η Μονή για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.

Πάνω από την κεντρική πύλη της Μονής βρίσκεται το περίφημο καμπαναριό του Πανορμίτη, κτίσμα του 1911 που συγγενεύει με ρωσικά καμπαναριά όπως π.χ. της Λαύρας Ζαγκόροκ.

Διακεκριμένος αρχιτέκτων γράφει: «Το καμπαναριό πανύψηλο τινάζεται στην είσοδο του μοναστηριού μπάροκ και αναγέννηση ισοζυγιάζονται απάνω του... κέντρο και επίκεντρο μιας ειρήνης από θάλασσα και πέυκο και μιας ιαχής στον άνεμο».

Με το σημερινό κείμενο τελειώνει η περιήγησή μου στην πατρίδα, τώρα βρίσκομαι στην Αθήνα και ετοιμάζομαι για το ταξίδι της επιστροφής την Κυριακή.

